O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIM VAZIRLIGI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD 67
2025 yil “25” avgust

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand davlat pedagogika
instituti rektori
_____ Sh.Sh. Nematova
2025 yil “25” avgust

TABIAT BILAN TANISHTIRISH METODIKASI FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	**100000 - Ta’lim**
Ta’lim sohasi:	**110000 – Ta’lim**
Ta’lim yo‘nalishi:	**60110200 – Maktabgacha ta`lim**

Samarqand – 2025

Fan/mavzu kodi	O‘quv yili	Semestr	Kreditlar
TBTM15609	2025-2026	3,4	9

Fan/mavzu turi	Ta’lim tili	Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O‘zbek/rus	4/4

1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Tabiat bilan tanishtirish metodikasi	120 (60/30/30)	150	270

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad- Tabiat bilan tanishtirish fanining maqsad va vazifalari, uning rivojlanish tarixi, pedagog va psixologlarning tabiatni inson hayotidagi ahamiyatini, bola shaxsining rivojlanishida tabiatning o‘rni va vazifalari haqidagi qarashlarni, pedagogik kollejlarida tabiat bilan tanishtirish fanining o‘qitilishi, dars turlari va mazmunini bilishi kerak.

Fanning vazifasi- fan va ta’lim integratsiyasi mazmun mohiyatidan kelib chiqqan holda innovasiyalarni ta’lim tizimiga keng jalb etish, zamonaviy axborot-kommunikasiya tizimidan keng foydalanish.

II. Nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

“Tabiat bilan tanishtirish metodikasi” fanining nazariy asoslari va tabiat haqida tushuncha.

“Tabiat bilan tanishtirish metodikasi” fanining obyekti, predmeti, maqsadi va vazifalari. “Tabiat bilan tanishtirish metodikasi”fanining boshqa fanlar bilan aloqasi. Tabiat haqida tushuncha va uning inson hayotidagi ahamiyati.

Qadimgi qo‘lyozmalarda, hadislarda tabiat va uni asrash haqida fikrlarning ilgari surilishi

Inson rivojlanishida tabiatning roli haqida qadimgi qo‘lyozmalarda yoritilishi. “Avesto”, “O‘rxun-Enasoy” yodgorliklari, hadislarda tabiatni asrash haqida fikrlarning ilgari surilganligi.

Bolalarni har tomonlama kamol topishida tabiat bilan tanishtirish ishlarining mohiyati

Tabiat – bolalarni har tomonlama tashkil topishida asosiy omil sifatida. Bolalarni barkamol shaxs sifatida kamol topishida turli olimlarning fikrlari. Tabiat orqali bolalarga tarbiya turlarini singdirish.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik ong va madaniyatni tarkib toptirish.

Ekologiya haqida tushuncha. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik bilimlar berish. Ekologik ong va ekologik madaniyat.

Maktabgacha ta’lim tashkilotida tabiat bilan tanishtirish ishlarini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil qilish.

Innovavatsion pedagogik texnologiyalar haqida tushuncha va ularning ta’limdagi o‘rni. Tabiat bilan tanishtirishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish.

Xorijiy davlatlarda bolalarni tabiat bilan tanishtirish ishlari mazmuni.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirishda xorijiy tajribalardan foydalanish. Germaniya, Yaponiya, Fransiya, AQSh va boshqa rivojlangan davlatlarda tabiat bilan tanishtirish ishlari mazmuni.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish metodlari va vositalari.

Metod va vosita haqida tushuncha. MTTda bolalarni tabiat bilan tanishtirishda foydalaniladigan metodlar. Amaliy, og‘zaki va ko‘rgazmali metodlar.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish ish shakllari.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat bilan tanishtirish ishlarini tashkil etish. Faoliyatlar, ekskursiya, sayr, o'yin va mehnat orqali tabiat bilan tanishtirish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yer maydoncha va tabiat burchagini tashkil qilish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat burchagini tashkil etish va unga qo'yiladigan talablar. Tabiat burchagida xona o'simliklari va jonivorlarni parvarish qilish. Yer maydonchasini tashkil qilish va uning ahamiyati.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda yer va kosmos haqida tushunchalar hosil qilish.

Yer va kosmos haqida tushuncha. Bolalarda yer va sayyoralar haqida tasavvur va tushunchalarni shakllantirish.

Sharq va G'arb olimlarining qarashlarida tabiatning ahamiyati.

Sharq olimlarining tabiat haqidagi fikrlari. G'arb olimlarining tabiat haqidagi qarashlari. So'ngi yillarda maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirishning istiqbollari.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirishda tarbiyachi-pedagog shaxsiga qo'yiladigan talablar va ularda metodik kompetensiyaning rivojlanganligi.

Kompetensiya va uning pedagoglarda rivojlanganligi. Kompetensiya turlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirishda tarbiyachi-pedagogga qo'yilgan talablar va ularda metodik kompetensiyani rivojlanganligi.

Tabiat bilan tanishtirishda ta'lim mazmunini belgilovchi hujjatlar.

"Ilk qadam" va "ilm yo'li" variativ dasturlari va ularda tabiat bilan tanishtirish, ekologiya mashg'ulotlarini keltirilganligi.

Turli yosh guruhlarida tabiat bilan tanishtirish ishlarining mazmuni, tabiat bilan tanishtirish tamoyillari.

Kichik, o'rta, katta va tayyorlov guruhlarida tabiat bilan tanishtirish ishlarini tashkil qilish, tabiat bilan tanishtirish tamoyillari.

O'zbekiston Respublikasining qaror va qonunlarida tabiatni muhofaza etishga doir masalalarni o'rganish.

Tabiatni muhofaza etishga doir ishlar, qonunlar va qarorlar. Qizil kitob va uni tashkil etilishi. Qo'riqxona, buyurtmaxona, tabiat yodgorliklarining tashkil etilishi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni tabiat bilan tanishtirish ishlarini yoshiga mos holda tashkil qilish.

Yosh davrlari xususiyatlari va ularning tasniflanishi. Maktabgacha ta'lim tashkilotida tabiat bilan tanishtirish ishlarini yoshiga mos tarzda tashkil etilishi.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali aqliy tarbiyalash.

Dunyoqarash va uning shakllanganligi. Tabiat orqali bolalarda bilish faoliyatini rivojlantirish. Maktabgacha yoshidagi bolalarda tabiat haqida ilmiy bilimlar berish.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali estetik tarbiyalash.

Estetik tarbiya va uning tarkibiy qismlari. Bolalarni tabiat orqali estetik tarbiyalash. Estetik tarbiya vositalari.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali axloqiy tarbiyalash.

Axloqiy tarbiya va etika. Tabiat orqali maktabgacha yoshdagi bolalarga axloqiy tarbiya berish.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali jismoniy tarbiyalash.

Jismoniy tarbiya haqida tushuncha. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat orqali jismoniy tarbiyalash. Jismoniy tarbiya vositalari.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali ekologik tarbiyalash.

Ekologik tarbiya haqida tushuncha. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik tarbiya berishning shart-sharoitlari. Bugungi kundagi ekologik muommolar va ularni bartaraf etish yo'llari.

Maktabgacha ta'lim tashkilotiga bolalarni tabiat bilan tanishtirishda

integratsiyalashgan yondashuv.

Integratsiya va uning ta'limdagi ahamiyati. Integratsiyalashgan yondashuv asosida tabiat bilan tanishtirish ishlarini tashkil qilish.

Tabiat bilan tanishtirishda o'yin metodlaridan foydalanish.

O'yin-maktabgacha yoshdagi bolalarning yetakchi faoliyati. O'yin turlari. Tabiat bilan tanishtirishda o'yin metodlaridan foydalanish.

Tabiat bilan tanishtirishda xalq og'zaki ijodi vositalaridan foydalanish.

Xalq og'zaki ijodi va uning bolalar rivojlanishidagi ahamiyati. Tabiat bilan tanishtirishda xalq og'zaki ijodi vositalaridan foydalanish.

Tabiat bilan tanishtirish orqali bolalarda 4k kompetensiyalarini rivojlantirish.

4K-kompetensiyalari (kreativlik, kolloboratsiya, kommunikatsiya, kritik fikrlash). Tabiat bilan tanishtirish orqali bolalarda 4k kompetensiyalarini rivojlantirish.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni tabiat bilan tanishtirishda oila bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish.

Oila va uning ta'lim-tarbiyadagi o'rni. Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi. Tabiat bilan tanishtirishda oilaning ahamiyati.

Tabiat bilan tanishtirishning faol pedagogik texnologiyalari.

Pedagogik texnologiya va uning ta'limdagi ahamiyati. Tabiat bilan tanishtirishda foydalaniladigan pedagogik texnologiyalar.

Kreativlik asosida tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarini tashkil qilish.

Kreativlik haqida tushuncha. Tabiat bilan tanishtirish mashg'uloti va unga qo'yiladigan talablar. Kretivlik asosida mashg'ulotlarni tashkil etish.

Tabiat bilan tanishtirish orqali bolalarni kognitiv rivojlantirish.

Kognitiv qobiliyat va uning pedagogikadagi nazariy asoslari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat orqali kognitiv rivojlantirish.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni jonli va jonsiz tabiat bilan tanishtirish.

Jonli va jonsiz tabiat haqida tushuncha. Maktabgacha yoshdagi bolalarga jonli va jonsiz tabiat haqida tasavvur va tushunchalar hosil qilish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1.“Tabiat bilan tanishtirish metodikasi” fanining nazariy asoslari va tabiat haqida tushuncha.
2.Qadimgi qo'lyozmalarda, hadislarda tabiat va uni asrash haqida fikrlarning ilgari surilishi.
3.Bolalarni har tomonlama kamol topishida tabiat bilan tanishtirish ishlarining mohiyati.
4.Maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik ong va madaniyatni tarkib toptirish.
5.Maktabgacha ta'lim tashkilotida tabiat bilan tanishtirish ishlarini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil qilish.
6.Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni tabiat bilan tanishtirish ishlarini yoshga mos holda tashkil qilish.
7.Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali aqliy tarbiyalash.
8.Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali estetik tarbiyalash.
9.Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali axloqiy tarbiyalash.
10.Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali jismoniy tarbiyalash.
11.Bolalarni tabiat bilan tanishtirish orqali ekologik tarbiyalash.
12. Maktabgacha ta'lim tashkilotiga bolalarni tabiat bilan tanishtirishda integratsiyalashgan yondashuv.
13.Tabiat bilan tanishtirishda o'yin metodlaridan foydalanish.
14.Tabiat bilan tanishtirishda xalq og'zaki ijodi vositalaridan foydalanish.
15.Tabiat bilan tanishtirish orqali bolalarda 4k kompetensiyalarini rivojlantirish.

Amaliy mashg'ulotlarda mavzularga oid amaliy topshiriqlar bajarish, jadval va diagrammalar to'ldirish, atlas va yozuvsiz xaritada amaliy topshiriqlar bajarish, masalalar yechish, amaliy kuzatish, o'lchash, meteorologik asboblar bilan ishlash amallari bajariladi.

IV. Seminar mashg'uloti mavzulari.

1.Xorijiy davlatlarda bolalarni tabiat bilan tanishtirish ishlari mazmuni.
2.Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish metodlari va vositalari.
3.Maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish ish shakllari.
4.Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yer maydoncha va tabiat burchagini tashkil qilish.
5.Maktabgacha yoshdagi bolalarda yer va kosmos haqida tushunchalar hosil qilish.
6.Sharq va G'arb olimlarining qarashlarida tabiatning ahamiyati.
7.Bolalarni tabiat bilan tanishtirishda tarbiyachi-pedagog shaxsiga qo'yiladigan talablar va ularda metodik kompetensiyaning rivojlanganligi.
8.Tabiat bilan tanishtirishda ta'lim mazmunini belgilovchi hujjatlar.
9.Turli yosh guruhlarida tabiat bilan tanishtirish ishlarining mazmuni, tabiat bilan tanishtirish tamoyillari.
10.O'zbekiston Respublikasining qaror va qonunlarida tabiatni muhofaza etishga doir masalalarni o'rganish.
11.Maktabgacha ta'lim tashkilotida bolalarni tabiat bilan tanishtirishda oila bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish.
12.Tabiat bilan tanishtirishning faol pedagogik texnologiyalari.
13.Kreativlik asosida tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarini tashkil qilish.
14.Tabiat bilan tanishtirish orqali bolalarni kognitiv rivojlantirish.
15.Maktabgacha yoshdagi bolalarni jonli va jonsiz tabiat bilan tanishtirish.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Auditoriyadan tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

1.Mustaqil o'zlashtirish
2.Ma'ruza va taqdimot tayyorlash, test tuzish
3.Referat yozish
4.Glossariy tuzish
5.Mavzu yuzasidan krossvord tayyorlash
6.Mavzu yuzasidan test tuzish
7.Slayt tayyorlash
8.Konspekt qilish.
9.Muammoli savollar to'plamini tuzish
10.Yopiq test tuzish
11.Interfaol metodlar (keys,T chizma, Nilufar guli, Klaster, FSMU, SNKVEYN, SWOT, Baliq skeleti) yordamida yoritish.
12.Keys topshiriqlarini tuzish

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzulari:

1. O'zbekiston Respublikasi tabiatini asrashga doir qonunlarni o'rganish taxlil qilish
2. Ekologiya tushunchasi.
3. So'ngi yillarda bolalarni tabiat bilan tanishtirish texnologiyasining istiqbollari
4. Ekologik ta'lim-tarbiya mazmuni va vazifalari.
5. Tabiat bilan tanishtirishda dastur mazmuni,tabiat bilan tanishtirish tamoyillari.
6. Xorijiy mamlakatlarda tabiat bilan tanishtirish dasturlari
7. «Avesto»da tabiatni asrash xaqidagi masalalarni yoritilishi.

	8. «Hadis»larda tabiatga oid bandlarini o'rganish va tahlil qilish. 9. Uzoq muddatli kuzatish. Qisqa muddatli kuzatish. Solishtirma kuzatish. 10. Turli fasllarda bolalarni tabiatni kuzatishlarga umumiy tavsifnoma. 11. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturida tabiat bilan tanishtirish mazmuni. 12. Bolalarda tabiatda oddiy tajribalarni o'tkazishda izlanuvchanlik qobiliyatlarini rivojlantirish. 13. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat burchagini tashkil etish. 14. Ekskursiya,sayr va ularni tashkil etish metodikasi. 15. Akvarium va terrariumda yashovchilarni parvarish qilishning shart- sharoitlarini o'rganish. 16. Turli yosh guruxlarda sayrlarni tashkil etishning shakllari va mazmuni.Sayrlarni rejalashtirish va o'tkazish metodikasi. 17. Turli yosh gurux bolalarida ekologik tarbiya berishga oid mashg'ulotlar ishlanmasi. 18. Turli yosh guruxlarda mashg'ulotlarni tashkil etish mazmuni. 19. Tabiat bilan tanishtirishda tarbiya turlarini rivojlantirish. 20. Tabiat bilan tanishtirishda yillik reja, istiqbolli reja, kalendar tematik reja 21. Ko'rgazmali metod. Og'zaki metod. Amaliy metod. Kuzatish metodi. 22. Kuzgi tabiat manzaralarini kuzatish ekinzor va paxtazorlarga ekskursiya tashkil etish kattalar mehnati bilan tanishtirsh. 23. Qishki manzara, qorning xususiyati haqida suhbat o'tkazish, 24. Qishki o'yinlarni tashkil etish. 25. Bahorda daraxtlarni uyg'onishi, hayvonlar va hashoratlar haqida suhbat o'tkazish, 26. Tabiat qo'ynida turli xildagi o'yinlarni tashkil etishni mazmunini yortib berish. 27. Yoz faslidagi tabiat manzarasi bilan tanishtirish, mevalarni pishishini, ularni kuzatish. 28. Tabiatshunoslikka oid ta'limiy o'yinlarni loyixalashtirish. 29. Turli fasllarda turli yosh guruhlarida tabiatga ekskursiyani loyixalashtirish 30. Yoz faslida yer maydonchalarida mehnatlarni tashkil etish mazmuni.
3.	**V. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Talaba bilish kerak:** **Talaba bilishi kerak:** •maktabgacha ta'limda bolalarni tabiat bilan tanishtirishning nazariy asoslari va tabiat haqidagi tushuncha; maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish vazifalari va metod, vositalari; maktabgacha yoshdagi bolalarning tabiat bilan tanishtirish ish shakllari va o'ziga hosligi; tabiat bilan tanishtirish orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik madaniyatni rivojlantirish; maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarini loyixalashtirish va tashkil qilishda: •maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni tabiat bilan tanishtirish haqida tushuncha; • maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish vazifalari va metod, vositalari; •maktabgacha yoshdagi bolalarni tabiat bilan tanishtirish ish shakllari va o'ziga xosligi; •tabiat bilan tanishtirish orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda ekologik madaniyatni rivojlantirish ***to'g'risidagi bilimga ega bo'lishi***; **(bilim)** -maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarini rejalashtirish va tashkil qilish; -maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarida ta'lim-

	tarbiyaviy ishlarni tashkil qilish; -maktabgacha yoshdagi bolalarda tabiatda oddiy tajribalarni o'tkazishga o'rgatish ***bilishi, ko'nikma hosil qilishi ;*** **(ko'nikma)** -maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat burchagini tashkil qilish; -maktabgacha ta'lim tashkilotlari yer maydonchalarida bolalar mehnatini tashkil qilish; -maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlarini o'tkazish va tahlil qilish ***malakasiga ega bo'lishi*** **lozim. (malaka)**
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • *ma'ruzalar; interfaol, keys stadi, munozara* • *interfaol keys-stadilar;* • *diologik yondoshuv* • *SWOT tahlili* • *Wenn diagrammasi* • *Bliz so`rov* • *nilufar guli* • *baliq skleti* • *kim chaqqon* • *blis so`rov* • *blis test va boshqalar*
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha amaliy ishni topshirish.
6.	**VIII. Asosiy adabiyotlar** 1. X.M.Pulatova, D.M.Sultanova, Z.N.Mamarajabova "Tabiatshunoslikni o'qitish maxsus metodikasi" darslik. Toshkent 2014y. 2. D.Sharipova, D.Xodiyeva, M.Shirinov "Tabiatshunoslik va uni o'qitish metodikasi" darslik. Toshkent 2020y. 3. D.S.Gafurova, S.R.Zohidova "Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyalari" O'quv qo'llanma; 2023 yil 4. N.Kayumova. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU 2013 y. 5. D.S.Isayeva, N.Z.Shakarova"Maktabgacha ta'lim-tarbiyani tashkil etish" o'quv qo'llanma 2024y. **IX. Qo'shimcha adabiyotlar** 1. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b. 2. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7 dekabr /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 48 b. 3. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Mazkur kitobdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2016 yil 1 noyabrdan 24 noyabrga qadar Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahri saylovchilari vakillari bilan o'tkazilgan saylovoldi

	uchrashuvlarida so'zlagan nutqlari o'rin olgan. /Sh.M.Mirziyoyev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 488 b. 4. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O'zbekiston strategiyasi.- Toshkent, 2021. - 458 b. 5. N.M.Quchqorova, I.R.Avazmetova, D.U.Ikramova "Bolalarni tabiat bilan tanishtirish" darslik, Toshkent 2023. 6. Djanpeisova G.E, Rasulxo'jayeva M.A. Tabiat bilan tanishtirish. T.: Innovatsiya Ziyo, 2020 y.- 320 b. 7. Rajabova I.H "Tabiat bilan tanishtirish nazariyasi va texnologiyasi" O'quv qo'llanma. Buxoro 2021y. 8. O.Hasanboyeva, X.Jabborova, Z.Nodirova "Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" Kasb-hunar kollejlari uchun o'quv qo'llanma. Toshkent 2016. **O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI** 1. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida. (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda) 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 – yil 6 – noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim – tarbiya va ilm – fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida" gi PF – 6108 – son farmoni. **Axborot manbaalari** 1. http://www.edu.uz–O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi sayti. 2. http:www.uzedu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti. 3. http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumati portali. 4. www.pedagog.uz 5. www.apkpro.ru/content/view 6. www.prometeus.nsc.ru/contents/books/slasten 7. www.relam.ru/conf/conf2007 8. http://vilenin.narod.ru/Mm/Books/ 9. http://www.allmath.ru/ 10. http://www.ziyonet.uz/ 11. http://window.edu.ru/window/www.astronet.ru 12. t.me/geografiar_kutubxonasi - geografiya faniga oid ilmiy adabiyotlar kanali
7.	Fan dasturi Samarqand davlat pedagogika instituti o'quv-uslubiy kengashining 2025 yil "___" _____ ____-son bayonnomasi bilan ma'qullangan
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar va dastur mualliflari:** Rashidova.D.M – Samarqand davlat pedagogika instituti Boshlang'ich va maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasi assistenti.
9.	**Taqrizchilar:** Ubaydullayev.N – Samarqand davlat pedagogika instituti dotsenti, p.f.d. (ichki) A.X.Ravshanov - SH.Rashidov nomidagi SamDU geografiya va ekologiya fakulteti dekani (tashqi)

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan 2025-yil uchun tasdiqlangan xalqaro e'tirof etilgan tashkilotlarning (Quacquarelli Symonds World University Rankings, Times Nigher Education, Academic Ranking of World Universities) reytingida 94 o'rinni egallagan Moskva davlat universitetning dasturi tahlil qilinib ushbu asosda fan dastur ishlab chiqildi.

"Tabiat bilan tanishtirish metodikasi " fanining dasturi tayyorlanib 40foiz yangilandi

https://msu.dvaoblaka.ru/media/2024/01/65a7a7d69b5db_%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B6%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%8F%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8.pdf

Fan dastur Pedagogika fakultetning 2025-yil _____dagi ____ sonli farmoyish bilan tuzulgan ishchi guruh tomonidan ma'qullangan.

Tuzuvchi: **Rashidova.D.M**

Kafedra mudiri: **Fayzullayeva.G.SH**

Fakultet dekani: **Ashurov.M**

O'quv-ishlar bo'yicha prorektor: **N.H.Musulmonov**

Samarqand davlat pedagogika instituti Boshlang'ich va maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasi assistenti Rashidova Dildora Mansur qizi tomonidan tayyorlangan "Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" fanining fan dasturiga

TAQRIZ

Maktabgacha ta'lim yo'nalishining o'quv rejasiga kiritilgan "Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" fani bo'lajak tarbiyachilarning har tomonlama tabiatni inson hayotidagi ahamiyatini, bola shaxsining rivojlanishida tabiatning o'rni va vazifalari haqidagi qarashlarni tarbiyalashdek maqsadni o'z oldiga qo'ygan. Bu maqsad esa talabalarga tabiat bilan tanishtirish metodikasi fanini o'rgatish jarayonida amalga oshiriladi

Fanning asosiy maqsadi – bolalarni tabiat, atrof-olam bilan tanishtirish, jonli va jonsiz tabiat, hayvonot olami, o'simliklar olami, yer yuzidagi barcha tiriklik manbai bilan tanishtirish, bilim, ko'nikma va malakalar hosil qilish va buning uchun tarbiyachi-pedagog shaxsiga qo'yilgan talablar, tarbiyachining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil qilayotgan vaqtda nimalarga ahamiyat berishi, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Ilm-fan va tabiat markazi"da bolalarning faoliyati, bu markazni tashkil qilish texnologiyasi, ta'lim jarayoni uchun zarur metodlar, vositalarni tanlashda ushbu fanning ahamiyati benihoya katta.

"Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" fanining fan dasturi Davlat ta'lim standartlariga javob beradi hamda foydalanishga tavsiya etiladi.

Samarqand davlat pedagogika instituti dotsenti: Ubaydullayev.N.X

Samarqand davlat pedagogika instituti Boshlang'ich va maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasi assistenti Rashidova Dildora Mansur qizi tomonidan tayyorlangan "Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" fanining fan dasturiga

TAQRIZ

Hozirgi kundagi ta'lim tizimi o'z mohiyatiga ko'ra ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarini to'laqonli rivojlanishlarini ko'zda tutadi. Bu esa ta'limni loyihalashtirayotganda, albatta, ma'lum bir ta'lim oluvchining shaxsini emas. Avvalo kelgusidagi mutaxasislik faoliyati bog'liq o'qish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondashishda mazkur fan qo'l keladi. Ushbu maqsadni ro'yobga chiqarish quyidagi vazifalar hal etilishi nazarda tutadi: -"Ta'lim to'grisida" gi O'zbekiston Respublikasi qonuniga muvofiq ta'lim tizimini isloh qilish, Davlat va nodavlat ta'lim muassasalari hamda ta'lim va kadrlar tayyorlash sohasida raqobat muhitini shakllantirish negizida ta'lim tizimini yagona o'quv-ilmiy ishlab chiqarish majmui sifatida izchil rivojlantirishni ta'minlash. O'qitish metodlari juda ko'p va xilma-xildir, ular yildan yilga ko'payib bormoqda, takomillashmoqda, o'qitishning yangi vositalari yaratilmoqda. Jamiyatning madaniy darajasi oshishi bilan birga, o'rganuvchilarning rivojlanish darajasi ham oshib bormoqda. Bo'lajak pedagoglarga bolalarni tabiat bilan tanishtirish metodikasi metod va usullari bilan, ta'limiy vositalar bilan tanishtirish va ularni ta'lim jarayoniga tatbiq etish bo'yicha bilim, ko'nikma, malakalarni shakllantirish bilan bog'liq jihatlarga e'tibor qaratilgan.

"Tabiat bilan tanishtirish metodikasi" fanining fan dasturi Davlat ta'lim standartlariga javob beradi hamda foydalanishga tavsiya etiladi.

Sh.Rashidov nomidagi SamDU
Geografiya va ekologiya fakulteti
dekani: **A.X.Ravshanov**